

ването на омразата е най-голямата победа. И Вазов, както българският войник, е готов на *всеопрощение* към *вчерашия враг*. Врагове ли са ония, които по волята на случая делят съседни болнични легла; дори и войната не прекъсва пътеката от човек до човека. Там светът невинаги е разполовен на добро и зло, приятели и врагове. Далечните „*французи, кафри, сенегалци*“, избрали да подкрепят „*издъхващата сила на тирана*“ вместо равенството, братството, свободата, са „*роби*“ и „*страдалци*“ на собствения си избор, „*глави навели под срамът*“.

В сето си „*Физиология на грабежа*“ (1848) Фредерик Бастия пише: „*Има само два начина за придобиване на средствата, необходими за запазване и подобряване на живота – съзиданието и грабежа*“. Вазов избра съзиданието; въпреки че едва ли е чел Бастия, интуицията сигурно му е подсказала нещо, което и съвременният тероризъм още не знае: грабежът винаги носи в себе си бацила, който ще го унищожи.